

ΡΙΝΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ

Μηνάς Αρτόπουλος

Τα χρόνια ρινικά συμπτώματα στις εγκύους είναι τρεις φορές συχνότερα σε σχέση με τις άλλες γυναίκες και αφορούν στο 30% των εγκύων. Όλα συνοψίζονται στον όρο «ρινίτιδα της εγκυμοσύνης». Οι ορμόνες της εγκυμοσύνης αυξάνουν κατά 40% τον κυκλοφορούμενο όγκο αίματος με αποτέλεσμα να αυξηθεί ο όγκος των ρινικών κογχών και η αντίσταση του ρινικού αεραγωγού. Ο ιατρός Ω.Ρ.Λ. θα πρέπει να διαγνώσει τον τύπο της ρινίτιδας και να αντιμετωπίσει τα ρινικά συμπτώματα με ιδιαίτερη προσοχή για την ασφάλεια της εγκύου και του εμβρύου.

Αλλεργική Ρινίτιδα

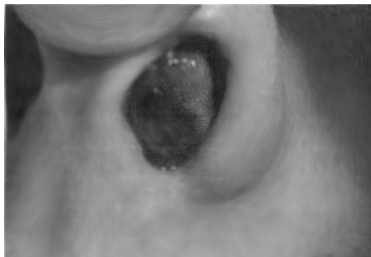
Η αλλεργική ρινίτιδα είναι η συχνότερη ρινίτιδα της εγκυμοσύνης και μπορεί να εμφανιστεί για πρώτη φορά κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης. Αν η έγκυος πάσχει από αλλεργική ρινίτιδα επιδεινώνεται η ήδη υπάρχουσα. Υπάρχουν ενδείξεις ότι οι ορμόνες μπορούν να παίξουν ρόλο στην ύφεση των συμπτωμάτων της αλλεργικής ρινίτιδας κατά τους τελευταίους μήνες της εγκυμοσύνης. Για τη διάγνωση δέν συνιστώνται τα αλλεργικά τεστ ούτως ώστε να μη τεθεί σε κίνδυνο το έμβρυο.

Η έγκυος παρουσιάζει τα παρακάτω συμπτώματα:

- Αναπνευστική δυσχέρεια
- Κρίσεις παρμού
- Υδαρή ρινική έκκριση
- Κνησμό της μύτης και των οφθαλμών
- Κεφαλαλγία

Συνίσταται η ακολούθως αντιμετώπιση:

- Αποφυγή των αλλεργιογόνων όπως: γύρη, οικιακή σκόνη, τρίχες ζώων, τρόφιμα.
 - Αποφυγή επαγγελματικής επαφής με αλλεργιογόνα (αρτοποιοί, κομμωτές).
 - Η απευαισθητοποίηση δεν πρέπει να ξεκινήσει κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης.
 - Σε περίπτωση έντονης ρινικής συμφόρησης μπορούμε να δώσουμε μια βραχεία θεραπεία με τοπικά ρινικά κορτικοστεροειδή.

Εικόνα 1.

Αλλεργική ρινίτιδα και άσθμα

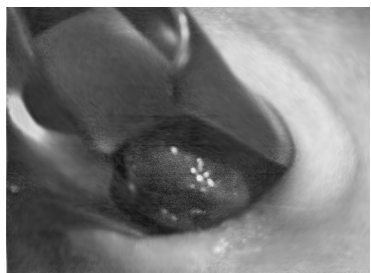
Μελέτες έχουν αποδείξει τη σχέση ρινίτιδας και άσθματος και στις εγκύους. Οι γυναίκες αυτές με ιστορικό άσθματος θα εμφανίσουν κρίσεις καθώς επιδεινώνεται η ρινίτιδα κυρίως στην αρχή και στο τέλος της εγκυμοσύνης.

Βακτηριακή ρινοκολπίτις

Η βακτηριακή ρινοκολπίτις αφορά στο 1,5% των εγκύων και χαρακτηριστικά συμπτώματα είναι οι πυώδεις κίτρινοπράσινες βλέννες από τη μύτη, η ρινική δυσχέρεια και η κεφαλαλγία. Η θεραπεία με αμοξικιλίνη ή κλαριθρομυκίνη είναι σχετικά ασφαλής, πάντα σε συνεννόηση με το γυναικολόγο.

Φαρμακευτική ρινίτιδα

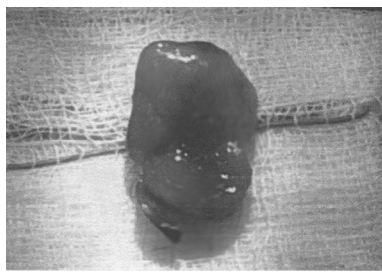
Οφείλεται σε μακροχρόνια χρήση αποσυμφορητικών (σταγόνες, gel, spray) ή ακόμη και άλλων φαρμάκων, όπως καρδιολογικά (β-αποκλειστές) και αντι-

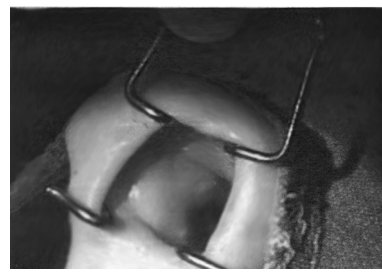
Εικόνα 2.

Εικόνα 3.

Εικόνα 4.

Εικόνα 5.

συλληπτικά από το στόμα. Θα πρέπει να τεθεί ιδιαίτερη μέριμνα από τον ιατρό νωρίτερα, ώστε η έγκυος να έχει την μικρότερη δυνατή επιβάρυνση.

Αγγειοκινητική ρινίτιδα

Οφείλεται σε νευραγγειακές και νευροφυτικές διαταραχές. Η διάγνωση τίθεται μετά αποκλεισμό των προαναφερθεισών μορφών ρινίτιδας. Η συνιστώμενη θεραπεία αφορά σε αποφυγή ακάθαρτου αέρα αναπνοής (π.χ. παθητικό κάπνισμα) και σε χρήση τοπικών ρινικών κορτικοστεροειδών σε περίπτωση έντονης ρινικής απόφραξης.

Μηχανικά προβλήματα της μύτης

Τα πιο συχνά είναι:

- Η σκολίωση του ρινικού διαφράγματος - Οι ρινοϊκοί πολύποδες

Ροχαλιτό και εγκυμοσύνη

Είναι ένας δυνητικά επικίνδυνος συνδυασμός. Σύμφωνα με δύο μελέτες, οι οποίες διεξήχθησαν σε Σουηδία και Αυστραλία, το ροχαλιτό μπορεί να είναι το πρώτο σημάδι υπέρτασης της εγκυμοσύνης. Το 4% των εγκύων ανέφερε συχνό ροχαλιτό πριν την εγκυμοσύνη ενώ μέχρι το τέλος αυτής το ποσοστό ανέρχεται σε 23%. Το 10% των εγκύων που ροχάλιζαν εμφάνισαν προεκλαμψία ενώ το αντίστοιχο ποσοστό των εγκύων που δεν ροχάλιζαν ήταν 4%. Οι έγκυες με μεγαλύτερο βαθμό ρινικής συμφόρησης είχαν και υψηλότερα επίπεδα αρτηριακής πίεσης. Από υπνική άπνοια πάσχει το 11% των εγκύων που ροχαλίζουν συχνά. Τα νεογνά, των οποίων οι μητέρες ροχάλιζαν κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, εμφανίζουν προωρότητα, χαμηλό βάρος και χαμηλό Apgar σκορ. Το ποσοστό αυτών των νεογνών είναι τριπλάσιο σε σχέση με εκείνων των οποίων οι μητέρες δε ροχάλιζαν.

Ρινορραγία

Συχνό πρόβλημα στις έγκυες αποτελεί η ρινορραγία, η οποία όμως είναι συνήθως μικρής διάρκειας. Οφείλεται στην αύξηση του φορτίου του αίματος αλλά και στην ρινική συμφόρηση. Συνήθως η ρινορραγία σταματάει με απαλή πίεση στη ρινική βαλβίδα. Η έγκυος θα πρέπει να κάνει χρήση υγραντήρων, σπρέι με φυσιολογικό ορό και επαλείψεις με βαζελίνη.

Διάγνωση

Η διάγνωση της ρινίτιδας της εγκυμοσύνης θα τεθεί μετά από τη λήψη ενός λεπτομερούς ιστορικού, το οποίο θα μας δώσει περισσότερο από το 50% της διάγνωσης. Σημαντική είναι η συμβολή της πρόσθιας και οπίσθιας ρινοσκόπησης, η επισκόπηση η καλλιέργεια των ρινικών εκκρίσεων και κυρίως η ενδοσκοπηση.

Περίπτωση αιμορραγικού πολύποδα στην κλινική μας

Έγκυος 25 ετών, η οποία διέφυγε την 20η εβδομάδα κύησης προσήλθε με ιστορικό ρινορραγίας προ εβδομάδος. Κατά την πρόσθια ρινοσκόπηση παρατηρήθηκε ένα ερυθρό λοβωδες μόρφωμα με βάση το ρινικό διάφραγμα (εικ. 1, 2).

Η έγκυος οδηγήθηκε στο χειρουργείο (εικ. 3) και με βραχεία νάρκωση αφαιρέθηκε το μόρφωμα, το οποίο εστάλη για βιοψία (εικ. 4). Η ασθενής προσήλθε για επανεξέταση ένα χρόνο αργότερα και ενώ είχε γεννήσει ένα υγιέστατο αγοράκι χωρίς να εμφανίσει υποτροπή (εικ. 5).

Το αποτέλεσμα της βιοψίας

Ryogenic granuloma ή granuloma gravidarum. Είναι ο αιμορραγικός πολύποδας της κύησης ως γνωστόν, ορμονοεξαρτώμενος. Εξαφανίζεται μετά την εγκυμοσύνη ακόμη και αν δεν έχει αφαιρεθεί ενώ δεν υπάρχει καμία ένδειξη υποτροπής.